

Jak vyhrát na domácím hřišti. Ekonom Babakov popisuje boj Ruska za svou suverenitu

- CZ24 News | 19. října 2023

RUSKO: Článek ilustrující to, o čem už Valerij Viktorovič Pjakin mluví roky, o boji uvnitř Ruska za jeho suverenitu.

Ekonom Alexandr Babakov o tom, jaké principy čínského podnikání může Rusko převzít.

18. října 2023

Prezident nejednou zdůrazňoval, jak velký význam má účast Ruska při realizaci ideje Si Ťin-pchinga „Jeden pás, jedna cesta“. Na Valdajském fóru řekl, že i země globálního jihu směřují kupředu, k líderství. Tato slova znamenají, že musíme držet krok s našimi partnery, pokud jde o tempa růstu a jeho dynamiku.

Přičemž „vyrovnaný růst“ o procento nebo půldruhého procenta ročně, o kterém je u nás řeč, znamená zaručené a velmi rychlé zaostávání za našimi partnery. A jakými finančními prostředky hodláme zajišťovat naši účast na gigantických mezinárodních projektech v rámci současné měnové politiky? Z rozpočtu? Nebo z vládních půjček s 11% úrokem či více?

Tím, že se z našeho trhu samy stáhly mnohé západní společnosti, se uvolnily rozsáhlé oblasti na našem trhu, které začali aktivně obsazovat ruští i cizí spřátelení výrobci, a to především z Číny. V jistém smyslu lze říci, že v posledním roce a půl jsme svědky téměř ideálního experimentu v reálných podmínkách, při kterém probíhá přímé srovnání efektivit dvou ekonomických systémů – ruského a čínského. Je ovšem nutno podotknout, že tento experiment probíhá téměř výhradně na našem území. Z logiky věci by měli naši výrobci mít výhodu „hry na domácím hřišti“.

Ruské společnosti rostou skutečně dobře – meziročně o 10 až 20-25%, v některých případech o 50-60%. Jenže čínští podnikatelé ve stejných odvětvích rostou několikanásobně, někde dvojnásobně, jinde až pětinasobně. Navíc je zásadně důležité, že i přesto, že navyšují svou výrobu, ve velkém počtu případů klesá podíl ruských výrobců na jejich vlastním trhu!

Proč jsou Číňané tak dobří a konkurenceschopní? Ty důvody leží na povrchu. Jejich ceny jsou nižší o 25-30 % a často i dvojnásobně, přičemž ve srovnatelné kvalitě produkce.

Hlavním tajemstvím úspěchu je, že za každým výrobcem z Číny stojí stát, který je všemožně podporuje. Mají k dispozici dlouhodobé půjčky na 7-10 let za velmi nízkou úrokovou sazbu (lišící se podle odvětví a účelu) – od 0 do 3-4 %. My jsme ani v nejlepších dobách takové úrokové sazby nikdy neměli a dnes začínají od 15%.

Číňané navíc mohou počítat s tím, že budou moci odepsat nejen samotné úroky, ale dokonce i část jistiny, bude-li jejich projekt úspěšný. To znamená, že u nás musí podnikatelé poskytnout záruku na částku zvýšenou o patnáctiprocentní úrok, a oni si odepíšíou třetinu nebo polovinu jistiny z úvěru, který je i tak stojí jen 2-3-4% ročních úroků.

Navíc je v Číně uplatňována velmi aktivní průmyslová politika: levná nebo dokonce bezplatná infrastruktura, školení personálu na státní náklady, poskytování vysokých rizikových částek na

výzkum a vývoj, přímé exportní dotace. Okamžitě nám namítnou: „To ale nejsou tržní metody“! Ani se nebudeme hádat, jenže Číňanům je jedno, kdo co říká.

Čínské pojetí „tržních metod“ se dá přeložit následujícím způsobem: tržní je vše, co pomáhá domácím výrobcům v konkurenci, a to jak na vnitřním, tak i na zahraničním trhu. Náš obrovský soused již několik desetiletí žije přesně podle těchto pravidel: stát a byznys jsou dvě sehrané a přátelské ruce jednoho organismu. Toto je jediná přijatelná norma.

Náš prezident opět potvrdil, že jsme pro bezbariérový svět. A pokud je tomu tak, nemůže být řeči o tom, že bychom se od našeho mocného a dynamického souseda ohradili vysokými celními ploty, obrovskými cly nebo jinými omezujícími opatřeními. Jak by to také přijali naši čínští partneři?

To ale znamená jednu věc, že naše hospodářské a finanční mechanismy musí být uvedeny do souladu s těmi nejúčinnějšími a nejúspěšnějšími opatřeními a postupy Číny. **Jinak prostě prohrajeme se sousedy na vlastním hřišti a to s drtivým skóre.**

Číňané uvažují v konkrétních fyzických kategoriích reálného světa. Například vládní výdaje, které jdou na podporu výroby, rozvoje vědy a techniky, logistiky a infrastruktury, jsou pro ně investicí s naprosto fantastickou návratností. Prostředky na ně se i s úroky vrací v kombinaci daní, spotřebních daní a cla, které hned druhého dne začnou plynout zpět do rozpočtu.

Ve výsledku se opět dostáváme k těm nejvíce prvořadým opatřením v ruské ekonomice, která již byla více než jednou zmiňována: zvýšení peněžní zásoby, indikativní plánování, státní podpora infrastrukturních projektů, včetně Eurasijského ekonomického svazu.

Je však zřejmé, že při základní úrokové sazbě, kterou dnes centrální banka stanovila na 13 %, je to nemožné. Čekáme na návrhy a konkrétní kroky finančního regulátora.

Autor je kandidát ekonomických věd, místopředseda Státní dumy

[ZDROJ](#)

Zpracoval: Irena/Fórum KOB